LAHDEN MUSEOT
Lahti City Museums

Lausunto
D/2192/02.05.00.01/2025

13.5.2026
Alueellinen vastuumuseo

Lahden kaupunki/kaupunkiympäristö

Viite: Lausuntopyyntö 14.4.2026

Asia: Vesibussiliikenteen laitureiden rakentaminen, Vesijärvi, Mukkula, Enonsaari, Lahti

Lahden kaupunki suunnittelee vesibussiliikenteen laitureiden rakentamista Vesijärven satamaan (Kariniemi), Mukkulaan sekä Enonsaareen. Laitureiden koko on suunnitelmien mukaan 16,3 m x 3,8 m ja rakenne ponttonilaituri. Mukkulassa ja Vesijärven satamassa laiturille on esitetty kaksi sijaintivaihtoehtoa. Vesijärven satamassa uuden laiturin vaihtoehdoksi on esitetty nykyisen laivalaiturin kunnostus vesibussille sopivaksi. Todennäköinen ruoppaustarve (alle 500 m^3) laiturien rakentamiseksi on Mukkulan ja Enonsaaren satamissa.

Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo lausuu päiväämättömästä aineistosta pyydettynä lausuntona seuraavaa.

Arkeologinen kulttuuriperintö
Hankkeelle ei ole estettä arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Rakennettu kulttuuriperintö ja maisema
Suunnitellut laiturit sijoittuvat maakunnallisesti merkittäville rakennetun kulttuuriympäristön (MARY2, 2024) alueille tai niiden välittömään läheisyyteen.

Vesijärven sataman laituri sijoittuu Vesijärven sataman maakunnallisesti merkittävälle rakennetun kulttuuriympäristön alueelle. Lahden satama on merkittävä ja todistusvoimainen jäänne Lahden logistisesta merkityksestä ja teollisuuden varhaisvaiheista alueella. Se on maakunnassa harvinainen esimerkki raide- ja vesiliikenteen sekä teollisuuden yhtymäkohdasta, joka on muuttunut vapaa-ajan käyttöön. Säilyneiden rakennusten, uudisrakentamisen ja käyttötarkoituksenmuutosten myötä alueesta on noussut arvokas osa lahtelaista maisemaa ja identiteettiä. (MARY2, 2024.)

Mukkulan laituri sijoittuu Mukkulan kartanon maakunnallisesti merkittävälle rakennetun kulttuuriympäristön alueelle. Mukkulan kartanon alue on erityisen tyylikäs yhdistelmä kartanon säilyneitä rakennuksia sekä puistoa. Mukkulan kartanonpuiston pitkä historia näkyy sen vanhassa puustossa, mikä lisää alueen historiallista todistusvoimaisuutta. 1700-luvulta peräisin oleva kartano ja sen puisto on Lahden vanhinta rakennuskantaa. Maisemallisesti merkittävä kartano sijaitsee mäen päällä ja kartanon asema korostuu mäen laskiessa Vesijärveen. Erityisen kartanon rakennuskannasta tekevät rakennustyypiltään harvinaiset säilyneet kavaljeerirakennukset sekä porttitorni. Englantilaistyylinen puisto kaareutuvine käytävineen sekä metsäisine alueineen on harvinaisen

Fellmaninkatu 3 15110 Lahti Finland
etunimi.sukunimi@lahti.fi
lahdenmuseot.fi

LAHDEN MUSEOT
Lahti City Museums

Lausunto
D/2192/02.05.00.01/2025

13.5.2026
Alueellinen vastuumuseo

yhtenäinen ja laaja esimerkki kartanoalueesta puistoineen. Kaupunkilaisille avoimena puisto- ja virkistysalueena Mukkulan kartanolla on myös sosiaalista merkitystä. (MARY2, 2024.)

Enonsaaren laiturit sijoittuvat maakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön: Enonsaari, Enonsaaren huvila-asutus, ulkopuolelle, sen välittömään läheisyyteen. Vesijärven Enonsaaresta tuli kaupunkilaisten kesänviettopaikka 1900-luvun alussa. Saaren eteläosaan syntyi lahtelaisittain ainutlaatuinen huvilamiljöö, jota ympäröi monimuotoinen luonto. (MARY2, 2024.)

Museo katsoo, että Vesijärven satamaan ja Mukkulaan esitetyistä vaihtoehdoista olemassa olevien laivalaitureiden yhteyteen rakennettavat ratkaisut (Vesijärven satama ja Mukkula, sijaintivaihtoehto 2) eivät heikennä arvoalueiden arvoja, säilyttävät jo olemassa olevan rakenteen toiminnallisuutta ja perustuvat olemassa oleviin kulkureitteihin. Suoraan rantaviivaan rakennettavat uudet laiturirakenteet sen sijaan vaikuttavat maakunnallisesti merkittävien arvoalueiden rantamaisemaan ja ominaisuuksiin niitä heikentävästi. Museo kehottaa edistämään olemassa olevien rakenteiden yhteyteen suunniteltuja vaihtoehtoja sekä kiinnittämään huomiota laiturirakenteiden kaiteiden ympäristöön sopivuuteen. Kaiteiden väritys ja muoto tulee valita ympäristöön sopivaksi niin, etteivät ne katkaise tai häiritse järvinäkymää.

Museolla ei ole muuta huomautettavaa.

Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

tutkimuspäällikkö	Liisa Koskelainen
arkeologi	Esko Tikkala
rakennustutkija	Sanni Hujanen

Tiedoksi: Museovirasto

Fellmaninkatu 3 15110 Lahti Finland
etunimi.sukunimi@lahti.fi
lahdenmuseot.fi